

'Səbhə wa 'paa Eblenyə yoo

-Lagənyıma wa mia 'kliyie 'wvpalida, wa 'ka wa 'koayli 'paa 'gbv wa yia 'səbhə nı celi. Wee 'səbhə slolua we -aın nı, *Klisı ka -amıaa 'gbv tlı. We 'dəə 'gbv, -a 'nı 'masləen mneni -a 'ka 'slaka -putu -sa -Lagə -yla. Mu gba 'yaa -aın -yla *'wvsuslolue svaa 'səbhəe nukpla -nyuma -wa zva -Lagə dlı -gv bhabhaa -gvgbv.

-Zezuu gbegbein -Lagə gbalıa -sleen -aın -yla

¹ Bha mia, -amıaa dvpası -yla -Lagə gbaa ɔ gbvv -falıpanyaa gbegbein. ɔ ka wa -yla gbv gba -zakpa duun, we -yo səc 'yli -bhlo -bhlo lv. ² -Sləen, -lu weee bhıa bhla, ɔ 'Yuu gbegbein ɔ gbalıa aın -yla. ɔ 'Yu gbegbein ɔ -laa dvdu la, 'in ɔ nee nı, mə yia -lu weee 'yia. ³ Sa -Lagə mia, ɔ ka we -aın -slolu, 'in ɔmə mı 'ya 'sa. ɔ wəlu 'tite nya ɔ kaa dvdu. ɔ ka nyımaa gbvnyuu -bhasa, 'in ɔ -dia 'tite -ka -Lagəo lilişəlv la.

-Lagəo 'Yu 'yli ɔ -zi 'anzinya

⁴ Nı, ɔɔ Yu mia, 'kadıv -we -Lagə -zelıa ɔ, sa we -zia 'anzinyaa -nu 'wv, 'sa -bhlokpadə 'ŋnı -we ɔ 'yia ɔ kwəe -mvv -zia 'anzinyaa 'ŋnı 'wv.

⁵ 'Lee, -Lagə ka -slı 'anzi yabhlo -yla gbae:
«-In mı na 'Yu nya, nı -zəen,

in ka -na Dide -zəe»?

Yaayı:

«ɔ Dide na yia -zəa, 'in ɔmə 'ka na 'Yu -zəe»?

⁶ Da -Lagə tiea ɔ 'Yu tıanı dvdu -gv, ɔ nee:

«-Lagəo 'anzi weee -gbli 'wlu la ɔ 'yu.»

⁷ Nı, -we -Lagə gbaa 'anzinyaa da, mv nı:

«-Pipε 'bhisa 'anzinya yia na lubho nva,
-kosuu mιo 'bhisa we yia we nva.»

8 'In -Lagø nεε ɔ 'Yu -yla:

«-Mι -Lagø, -mι yia nyima 'wlulapulia
'yli weeee -nu nya.

Sa -na plia nyima 'wlu la we tklui.

9 -We mia tklui, 'mu -in 'ybhaa.

Gbuonyuu mia, 'wv -na nyεa we,
we 'dε 'gbu, -Lagø, -na -Lagø,
ɔ yia -bha -mι -sa ɔ -nu nya.

'In, ɔ yia -mι 'mvna yeli -na 'bι -zənvv 'nyεnyie nya,
we 'ka -na nənonyaa -nu 'wvzi.»

10 -Lagø nεε 'yae:

«Nyimaa -Kanyø, -lu weeee gwedida,
-mι mia,
-mι -laa dvdu la,
'in -in yia yali lenu -na sɔ nya.

11 We 'dε weeee mia,
'plia we yia.

'In, -mι mia,
-in mι -bha 'yli weeee nya.

-Bana 'bhisa we 'dε weeee yia gøa,
12 'naa 'bhisa -na yia we glia.

GbuZənv -wa,
'naa 'bhisa -na yia we 'bhitia.

'In -mι, -in 'bhitia,
-na 'yiliyøgagie 'nι bhloluda -ka.»

13 -Lagø 'nι -slo 'anzı yabhlo -yla gbae:

«Yi na lilisølv ladılıa,
'in in 'ka -na tonyima -na bhv zø lapalı.»

14 'Anzinya mia, zuzunya -we nva -Lagø lubho, 'mu
we 'dε weeee -mia. We 'nι muv? Nu, 'mu -Lagø tiea
nyima -wa ɔ 'kaa gbu 'wusa, we 'ka wa kwalı.

2

GbvWvsasie 'kadv

¹ We 'dεε 'gbv, wεlι -we -a 'nva, -a zv we 'yliyɔ 'nanvv, we 'nι -muvv, 'in -a bhvlvə 'yoo -zɔnv -gvla.

² Wεlι -we -Lago zva 'anzinya ɻwεε, nyima ka we 'jiyibheli nu, we mi gbvzɔnv nya. Tolvə 'nι we -bha zv, tolvə 'nι we 'nviŋwe zv, 'in -Lago yia wa -kaslv 'wvpa wa lənvgbvʊ 'gbv.

³ We -ka 'sa -mι, 'bhie, -amιa -ka -Lago 'sasvkpə gbvWvsasie 'kadv yəlvkpali nι, 'lee, sa -a 'na 'ka -kaslvnyima nya -mιa? Wee gbvWvsasie mia, Nyimaa -Kanyɔ gbaa we gbv tia. -Mvv 'bivv, -wa 'nva wee gbv wa yia we -gv no, 'in wa yia -aɪn -slolu nu, we mi gbvzɔnv nya.

⁴ -Lago 'de ka 'ya wee gbv gwelvpa. Gbv 'kadı -yo gwedigbvv 'yli -bhlo -bhlo nya ɔ 'palia we gwelv, we -yo ɔ Zuzu 'Pvpaa 'titε 'yli -bhlo -bhlo -we ɔ dlilia ɔ dvmagbv nya, we nya.

⁵ Nu, dvdv -we mia yida, we gbv -a gbaa. -Lago 'nι 'anzinya 'titε 'nyε we -gv. ⁶ -Lagowelι beta yabhlo nεε:

«-Lago, nyɔɔ nyime -mι,
'in -na pvpalι ɔ -gv dlι laa?

'In nyɔɔ nyimee 'yu -mι,
'in -na mnazi ɔ -yɔgbva?

⁷ -In ka ɔ 'anzinya zɔ -galι bhla -selεε -nv nya.

-In ka ɔ 'ŋni -mnini, -in ka -bha ɔ -zv,

⁸ 'in -in yia ɔ 'titε 'nyε -lu weee -gv.»

-Lago ka nyime 'titε 'nyε -lu weee -gv, -muvv ji -wa nu, ɔ pilι -lu weee 'wlu la, 'in -zεεn yli nya, -a yι we -yo nu, nyime 'nι -slɔ 'titε -ka -lu weee -gv. ⁹ -We -a yia -yo mu ni: nu, -Zezu ka 'anzinya zɔ -galι bhla -selεε -nv nya, 'in -Lago 'nanι nya ɔ 'ka tlι nyima weee 'gbv.

Nu, o ka tlithlee siasie ηwe 'yu 'gbv, -a yia -slεen o -yo, -zugba o 'ηni mn̄i, 'in wa zu -bha o.

10 -O -laa dvdu la, -Lago -wa, 'in m̄o kaa we 'dε weee la. We 'dεe 'gbv, we meni nu, o gbalı -Zezuu tıklımımie -m̄o siasie 'wv, -m̄o 'ka 'yuaa -zlo o 'ηnumnie 'wukwa. Nu, m̄o saa wa gbv 'wv.

11 Nu, -Zezu -o wlvlva -m̄o nyıma -yo -wa o wlvlva -m̄o, wa 'dε weee ka Dide -bhlo. We 'dεe 'gbv -Zezu -ka wa la bhelia ni, we'e 'bhalı o zu. **12** -Zezu nee -slεen -Lago -yla:

«-Na -gvgbv na yia na bhelia -yla gbaa.

-M̄o nyımaa -zlo nyıdi,
-na 'ηni na yia bhlıa.»

13 O nee 'yae:

«-Amı mia, -Lago -gv na yia na dlı zva.»

We 'bıgv:

«-Amı mi -bha, in -yo 'yua,
-wa -Lago 'nyea 'mi yoo.»

14 Waa yua mia, yice -yo 'piən wa gbəlvə 'wv. We 'dεe 'gbv -Zezuu 'debhie -gbolu yia nyıme -ze wa 'bhisa, 'in o yia tlı o 'ka *'Kuzu, -we kaa tlithlee 'tıte kwıee, lu. **15** Nu, nyıma 'wlı galı, wa mi tlithle səda dvdu -gvv 'gbv. -Zezuu tlithle ka wa gaylo 'wusa.

16 We -slεen 'vayı nu, we 'ni 'anzınya o yi 'wısa, nu, *Ablaamvv 'yua o yia 'wısa. **17** -We mia dεe 'gbv, o 'ka yaa o bhelia nya 'wıwlı s̄o weee lv, 'in *-Lagobvbonyaa -kanyo 'kadı kaa nyazıdlı, -o nıva -Lagobubho 'nanvv, o 'ka we -ze wa -yla. 'Sa o nıva, 'in -Lago tıa nyımaa gbvnyuu 'wv. **18** Nu, -Zezuu 'dε ka sıa bhabha, 'in 'Kuzu yia o layla. We 'dεe 'gbv, -wa 'Kuzu -ka laylaa yi, o mneni o 'ka wa 'wısa.

3

*-Zezu 'yli o -zi *Moizɪ*

¹ Na -Lagəbhelia, amia weee -wa -Lagə laa, a yla
 oo -Zezu. 'Mə o tiea, -amiaa dlızvgbv -we -a gbaa,
 -məo 'ka we -Lagəbvbonyaa -kanyo 'kadv -ze. ² Sa
 *Moizɪ nu bhaa -Lagəo lubho 'nanvv -mə -Lagəo -
 budu zo, 'sa -Zezu nva ənvv lubho -we -Lagə 'nyea
 o. ³ Nu, -o 'svbhaa -budu, 'mə wa zva -bha we
 'ka -buduu 'dəbhie -zi. 'Sa -bhlokpadə, -Zezu mɪ -
 bhazvsa o 'ka Moizɪ -zi. ⁴ -Budu, -we -ka -mɪ, we ka
 wenvv 'svbhanyo. 'In -o 'svbhaa -lu weee, -Lagə -wa.
⁵ Bha mia, Moizɪ -wa lubhonvnyo -zənv -mə -Lagəo -
 buduu -kpabhie zo. -We -Lagə 'kaa gba, 'mə o gbaa.
⁶ -Sləen, Klisi -wa 'Yu -o -wa wee -Lagəo -buduu -
 kanyo. Wee -budu mia, -amia -wa, -zugba we -ka
 nu, -a 'te dli, 'in -we -a dia dli 'wv we'e 'bhalı -aın zu.

-Lagənyimaa nyapelida

⁷ Nu, Zuzu 'Pvpa nee:
 «A -ka -zeen -Lagəo gbagbawəlɪ 'nv,
⁸ a 'na 'təmanı amiaa dlı la -ni,
 nee da a -solva zlime -Lagə -yo 'wv da bəblee,
 'in a yia o layla, we 'bhisa -ni.
⁹ -Mə wee da bəblee,
 -we in nva le -zv glu 'sə zo,
 amiaa dvkpası ka we -yoysi.
 We mɪ 'sa 'bhie, wa yia 'mɪ layla.
¹⁰ We 'dəe 'gbv in yia wa -yo 'cəpalı.
 'In in nee na 'də -ylaε:
 ›Waa nyimaa mia de,
 'kəmvv wa mnəa wa 'wlukvvn lapvpalı nya,
 wa'a ıjwnu na gbagbawəlɪ 'wv.›
¹¹ In 'paa 'ce, 'in in yia bi:

«In nee nu, nyapelida in mnazia la wa -yla,
wa 'na 'ka -bha pla.» »

12 Bheliain, a nu 'nanuu, -muu yi 'wlü nu, aün glaa nyime yabhlogbœœ ple 'nyuu -yo œ -Lagœ dlıgusasiee 'gbv œ 'bhv 'yliyøga -Lagœ 'bi. **13** A 'pupali 'kvayli 'ylı weeee nya, wee 'ylinya -we *-Lagøsebhe laa «-zeen», we nya, gbvnyuu yi aün glaa nyime yabhlogbœœ -dawli 'wvnv, 'in œ yi -Lagœ -yla yukwli sumanı. **14**-A -ka Klisi dlı -gv zvda -tu we 'ka we gwedıda 'bhv we 'ka we bhloluda nyni, -zugba -a mı Klisi nənənya nya.

15 A ligbe nu, -Lagøwelı nee:
«A -ka -zeen -Lagœ gbagbawelı 'nu,
a 'na 'temanı dlı la -ni,
da a selva œ -yø 'wv, we 'bhisa -ni.»

16 'Lee, nyœœ -nyıma 'nu -Lagœ gbagbawelı, 'in wa yi œ -yo wv sselva? -Wa weeee Moizi -saa gayloflii Eziputv -dvdu -gv, ma -wa. **17** 'Lee, nyœœ -yo œ -Lagœ palı 'ce -zu glv 'sø zœa? -Wa weeee nua gbvnyuu lœ, 'in wa yia da bęblee tlılı, ma -wa. **18** -Lagœ bia, œ nee: «Nyapelida in mnazia la wa -yla, wa 'na 'ka -bha pla.» 'Lee, -mama œ sa 'ñmia? -Wa 'nia œ 'nñjwë zv, ma -wa. **19** -A ka we 'jiyibheli nu, wa 'ni -Lagœ dlı -gv zv, we 'gbv wa 'nia wee nyapelidaa plaplie mneni.

4

1 -Lagœ ka weli wla nu, nyapelida œ mnazia la, -mo -a yia plaa. Nu, a nu 'nanuu -muu yi 'wlü nu, aün glaa nyime yabhlogbœœ bhlı -bha -plaplie. **2** Wa ka -aün -yla -Lagøgbv gba, -amıaa dökpası 'bhisa. Nu, wa 'nua we, we bhe wa -gbø, -we ka gbu -wa, wa

'ni wee weli 'wojwnu dlizuzue nya. ³ -Mvmu -ka -amia, -amia -wa zva -Lago dli -gv ni, nyapelida -we o mnazia la, -mo -a plaa. -Lago nee we dae:

«Da in mia 'ce 'pada,
-bha in bia nu,
nyapelida in mnazia la wa -yla,
wa 'na 'ka -mo pla.»

'Sa o gbaa, 'in -zugba onuu lubho ka -nanu dvduu lalahie -gv 'wlubhal. ⁴ Nu, -mo -Lageweli 'wu, 'yli gbesonuu -gvgbu we gbaa: «-Lago nua lubho weee, wee 'yli gbesoo zli o nyapea.» ⁵ Wee gbu -bhlokpade -Lago gbaa:

«Nu, nyapelida in mnazia la wa -yla,
wa 'na 'ka -mo pla.»

⁶ -Wa 'nua tiada -Lageweli, wa 'ni we -yojwnu, we 'dees 'gbu, nyapelida -Lago mnazia la, wa 'ni -mo pla. Nu, telua mneni wa 'ka -mo pla. ⁷ We 'dees 'gbu -Lago yia 'yli yabhlo -bhasa. Wee 'yli o laa «-zeen.» Wee yli mia, o ka bha -mo 'yugbein *Izlaelinyimaa 'wlulapilinyo *-Davidi 'woplili, 'in o yia we -gvgbu gba. -A ka bha we -yoji, o nee o weli 'wu nu:

«A -ka -zeen -Lago gbagbaweli 'nu,
a 'na 'temani amiaa dli la -ni.»

⁸ Nyapelida, -we ka -gvgbu -Lago gbaa, we -ka yaa nu, *-Zozue ka nyuma we 'wukwa, -Lago 'na 'ka yaa -mo 'yugbein 'yli -putuu -gvgbu gba. ⁹ -Mvu ji -wa nu, -Lagonyimaa nyapelida mi -bha, 'yli gbesonu -we nya -Lago nyapea, we -yo we 'wuwlu. ¹⁰ -Lago nua lubho, 'in o yia nyape. 'Sa -bhlokpade, nyapelida -we -Lago mnazia la, -o -ka -bha pla, nyapea -moo yi 'yaa. ¹¹ We 'dees 'gbu, -a fa -mo 'kua la, 'in -a 'ka wee nyapelida pla. -A 'yli 'kli, -mvu yi 'wlu nu, -ain glaa

nyimē yabhlogbōo bhli ɔ 'nī -Lagō 'nuŋwe zvv 'gbv,
Izlaelinyima 'bhisa.

¹² -Lagōwəlī -ga 'yiliɔ, 'in we kaa 'tite 'wv. We 'nɛ
we -zi 'yilisə -tvvgvgle. Nyimee ku zə we plaa, 'in da
ɔ zuzu -yo ɔ nyapeli suslolua 'wv, 'in we sisalıa -bha
'yli, 'in we sisali 'yaa 'lalii 'ylijılıda -yo we bnv 'yli.
Nyimee 'wlukvvn lapvopaligbv -yo ɔ dlıwvunyniluu
gbv we bhua 'wv. ¹³ -Lu weee -we ɔ -laa la -we 'kaa
zizeda -mī ɔ 'yu, we 'nī -mī. We 'dɛ weee mī ɔ 'yu,
ɔ 'yli yı we -yo. ɔ -yla -a yia -amiaa lenvgbv weee
gbaa.

-Zezu -wa -Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu

¹⁴ -A ka *-Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu, ɔ 'tɛ la. Mɔ
mnia -Lagō -gbɛ. Mɔ -wa -Lagō 'Yu -Zezu. We 'dɛɛ
'gbv, -we -a zva dlı -gv, -a kpa we la. ¹⁵ -Amiaa -
Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu mia, -a -ka sıada -mī,
ɔ mneni ɔ -yo -a ka sia dabvdu, 'in ɔ 'ka -amiaa
'wvylve 'wvlanv. Nu, 'Kuzu ka ɔ layla sɔ weee lv -
aın 'bhisa, 'in ɔmɔ 'nī gbvnyuu lenv. ¹⁶ We 'dɛɛ 'gbv,
-a -yo dlu 'wvtelo nyni -Lagō 'ηnımnikpe -yəla. -
Bhede mia, ɔ 'nanıdlı mī -bha. -A -ka -bha nyni, 'in
-Lagō ylia -aın nyazı, 'in ɔ saa -aın 'wv -amiaa sıasia
bhla 'nanıdlı nya.

5

¹ -Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu -məmə -ka -mī,
nyima glaa wa -saa ɔ, 'in ɔ nua -Lagolubho nyima
-yla. Mɔ wlaa -li -yo 'slaka nyimaa gbvnyuu 'gbv.
² ɔ -Lagobvbonyaa -kanyo de mia, ɔ 'nī 'wutɛ.
We 'dɛɛ 'gbv -wa 'nia gbv -yi, -wa mnəa, ɔ mneni
ɔ 'ka wa gbegbein gbv kpa sayibheli. ³ ɔ 'dɛ 'nī

'wutee 'gbv, we 'ni nii, nyimaa gbvnyuu -yo -slaka -bhlogbaa o 'ka -sa, nii, o 'de -yo -nu klaa 'ya. ⁴-O 'kaa o 'dees 'yimanie nya o 'de -sa -Lagobvbonyaa -kanyo nya, o 'ni -mi. -Lag -bhlogbaa mnenia o 'ka nyime *-Lagobvbonyaa -kanyo -zel -Awleon 'bhisa.

⁵ 'Sa -bhlokpadz, Klisi 'ni o 'de 'yiman, o 'ni o 'de la -Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu. -Lag gbaa o -ylae: «Na 'Yu -in -mia, nii,

-zeen in ka -na Dide -ze.»

⁶ -Lag nee 'ya -Lagosebhεe beta -putu 'wv: «Melikisedeku -bho *-Lagobvbonyo -in -mia,
'yli weeee -nu nya.»

⁷ Da Klisi mia dvdu -gv ni, 'in o yia -Lag bhubhoe. -Mo o bhubhoe weli 'wv, -Lag o -zlalia -li, 'wukpikpie -yo wie nya. -Lag o -o mnenia o 'ka o tlthie gwevlali, 'mo o bhubhoea. In o pil -Lag zela 'gbv, -mo o yia o yukwli pulv. ⁸ Klisi mia de ni, -Lag o Yu -wa. We mi 'sa 'bhie, 'in o yia o siasie 'wv -Lag o 'nujwezvzve 'kpia. ⁹ O tklimumie gbaa, nyima weeee -wa zva o 'nujwe, 'in o yia wa Gbvwvnsanyo -ze, 'yli weeee -nu nya. ¹⁰ In -Lag o yia o -bhasa o bvbonyaa -kanyo 'kadu nya, Melikisedeku lenvgbvv salv.

A li lililu 'tite

¹¹ Wee gbu ni -gv, gbu -duun -a yia gbaa. Nu, a'a 'nu gbu 'wula slvi, we 'gbu amiaa gbvv 'ji -yla gbagbie -kali -yo. ¹² Amiaa 'bi ka -Lagobgv -yowugwle. A mneni a 'ka yaa -sleen gbvslolunya -ze 'bhie, amia 'ka yaa -mvu lenv, we mi tein nu, wa -slolu ain -Lagobvelu tianv. Amia 'kaa lililu 'tite li, amia mia nyitnyu 'nyeda. ¹³ -O tva nyitnyu 'nyeda, 'yuyolu -wa. O 'ni gbuza -yo gbvnyuu -yosisali sa -yi. ¹⁴ 'In lililu 'tite mia, nyima kpasu -nu -wa. Gbu weeee -we 'wv wa 'plilia, we ka

wa 'wlukvuu latemani, 'in wa yia gbvnyuu -yo
gbvzənvu -yəsisalie 'kpia.

6

¹ We 'dεε 'gbv, Klisu -gvgbvu sloluee gwedilida mia, -a 'na -tvlu -mvu -bhlogbəə -gv -ni, nu, -a nə -sləen nyima kpasu -sloluwelı -zənv -gv. Wee sloluee gwedilida, mu -wa nu, -a 'bhv gbv -kpua 'bı, -a zv -Lagə dlı -gv. ² Nu, batizee batizee* gbv klaa, nyimaa so 'wlu lapalie klaa, tlıtlınya glaa 'wvsvsve klaa, we -yo -Lagəə nyimaa -yəgbv 'wvbhuzlı, -a 'na -tvlu we -gv ni. ³ -A bε 'yu, nu, -Lagə -ka ɻwnu, 'mu -a yia lənu.

⁴ 'Lee, nyima -wa bhlia, wa mnemi wa 'ka lvyyi? Nu, wa ka -Lagəə san 'yi, wa yia -Lagəə wlawlalu -we bhvə yalı ɻweyi, 'in wa yia Zuzu 'Pvpa yibheli. ⁵ Wa ka -Lagəwelı ɻweyi, 'in wa yia we 'jiyibheli nu, we nanı 'yli. 'In da -Lagə -ka nyimaa 'wlulapılıda -mı, 'tıtə -we 'kaa yi, wa ka we yibheli. ⁶ -Mvv 'bıgv, wa -ka bhli ni, waa nyimaa mia, wa 'nı wa dlı bhitiee 'sənv mnemi, -we ka gbv -wa, -zakpa 'sənv wamia kvlvə -Lagəə 'Yu *su -gv la, 'in wa yia nyimaa 'yoo 'nye wa 'ka ɔ vəlı.

⁷ Kpaa dvdu mia ni, 'nyu -ka lva -zakpa duun, 'in we maa we, 'in -wa nva -bha lubho, 'in we wlaa wa -yla kpaa -lu -zənv. We -ka 'sa -mı ni, -Lagə ɻwnaa we 'nyu la. ⁸ 'In wee dvdu -ka 'wia -sunya -yo -petu 'nyuu wla ni, -zugba wee dvdu 'nı -lu 'wvkv, -Lagə yia we me -yəlatia slvı, 'in siea we yia.

⁹ Na bhelia -zənv, -a -ka 'sa gba, -a mı we -gv nu, 'yoo -zənv a bhlia. Wee 'yoo mia, gbvwvsa -yoo -wa. ¹⁰ -We 'nia tıklı -mı, -Lagə'ə nv we le: -

* ^{6:2} Nu, Zuifvu budobudoe -yo batizee batizeee -gvgbv we gba 'yaa.

we a nva lε, we -yo sa a -slolua nu, a -kalı ɔ ze -Lagonyımaa 'wısasıe nya, 'in a mia we lenunda, ɔ 'na 'ka we 'wıdlıv. **11** -We -a yıbhalıa aın, mu -wa nu, a 'de weee -gv -tu ladoluda, 'in a 'ka we 'wlulapalıda nyıni, 'in -we weeee a dia dlı 'wı, we 'ka lenu. **12** We 'deę 'gbıv a 'na 'yamanı -ni, nu, a 'tideli nyıma -wa zva -Lagı dlı -gv, 'in -wa kaa dlıtie ɔ gbıv 'wı. Waa 'sasıkpa -nyıma mia, ma yıa -Lagıo kwelu -we ka weli ɔ wlaa.

-Lagı wlaa Ablaamı -yla ɔ weli

13 Da -Lagı wlaa Ablaamı -yla ɔ weli, ɔ ka ɔ 'deę 'ıjnı nya bi. Nu, -ɔ 'ylıa ɔ -zia -Lagı, ɔ -kanyı 'nı -mı, we 'gbıv, ɔ 'deę 'ıjnı nya ɔ bia. **14** O nee: «Cın, 'nyu na yıa -mı lanıwnaa, 'in 'in 'ka -mı 'yuoyuua -zlo 'nye.» **15** Ablaamı nva dlı tiee, 'in -we ka weli -Lagı wlaa, 'in ɔ yıa we 'yi.

16 Nyıma -ka bia yi nı, nyıme -ɔ 'ylıa -ɔ -zia wa 'wı, -məɔ 'ıjnı nya wa bia. Wa -ka 'sa nv, -bha wa yıa we gbızınu nya. Nu, mu saa -zle la.

17 'Sa we mia Ablaamıv zıaylı -nyımaa -nv nya. Nu, -lu -zıonu -we ka weli -Lagı wlaa ma 'kaa we 'yi. -Lagı 'yıbha ɔ 'ka -slolu nu, ɔ 'bhılv ɔ weli -gv la, we 'deę 'gbıv, ɔ wlaa ɔ weli, 'in ɔ yıa bi.

18 Nu, gbıv 'sɔ -we'e 'bhitia, mu -wa ɔ weli -wlawlıe -yo bibie. -We mia de -gv, -Lagı 'nı mneni ɔ 'ka yo 'tubhv. We 'deę 'gbıv, -amıa -wa 'yıa zizeda -Lagı zo dlıwıdındıe -we ɔ dia -aın 'yu la we 'kninie nya, we ka -aın 'kvayılı 'pa bhabha.

19 -We -a dia dlı 'wı, mu zva -aın 'yılıyo. -A mı we -gv -kli, we 'te la, 'in we plaa -Lagıo -məwlıda 'tata, -we ka gbı -wa, we gege -buduu gwe 'bhısa.

20 Nu, we 'wv -Zezu plaa tia -ain 'yu o 'ka -ain 'wvsa. O ka Melikisedeki -bho *-Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu -ze, 'yli weee -nu nya.

7

-Lagobvbonya Melikisedeki

1 Nu, oo Melikisedeki mia, mo -wa zlume Salemvgbee 'wlulapilinyo, 'in -Lago -o mia -mo yali 'pipi, -mo bvbonyo o -mia. Da Ablaamu mia tu -yo 'bhvda, -zugba o ka nyimaa 'wlulapilinya lu ni, 'in oo Melikisedeki yia o yoo mni. Wa gbelia 'wv, 'in o yia Ablaamu 'nyulanjwna. **2** 'In -mo yia -we weeee -mo 'yia waa nyimaa 'wlulapilinya kwee, we kugbuua -gv -bhlonv o 'nye. Oo Melikisedeki 'jnu ji -wa nyimaa 'wlulapilinyo tiklu. 'In, o mi 'yaa Salemvgbee 'wlulapilinyo nya, mvv ji -wa, -o pili nyima 'wlu la 'wutvtve -dllo nya. **3** Oo Melikisedeki mia, o dide klaa, o 'nyaa klaa, we -yo o dvkpasi, -a 'ni wa -yi. O gwaligbv -yo o tlitligbv 'so, wa'a gba -mvv -gvgbv. O 'wlv -Lago 'Yu, o mi -Lagobvbonyo nya 'yli weeee -nu nya.

4 Amiaa 'de yla sa o 'ylia, 'in -amiaa dvkpasa Ablaamu yia -lu o 'yia tu -gvda, we kugbuua -gv -bhlonv o 'nye. **5** Nu, -Lago tite nee nu, *Leviii 'yuoyua -wa mia -Lagobvbonya nya, wa 'ybhal -lu weee kugbuua -gv -bhlonv Izlaelinyima. Wa 'ybhal we wa, -maa 'de yi, Ablaamu 'yuoyua nya -mi wamia 'bhisa. **6** Melikisedeki 'ni Leviii zvayli -nyime, 'in Ablaamu yia o -luu kugbuua -gv -bhlonv 'nye, 'in Ablaamu -o -yla -Lago wlaa weli, emo yia -mo 'nyulanjwna. **7** -A -yi we 'ji ni, kpasa jwna 'bisvayu 'nyu la. -Mvv 'ni kpelie -gvla

-ka. ⁸ -Lagəbvbənya mia, ma yia nyima kwεε -luu kugbuua -gv -bhlonv. Nu, nyima -maa -mia, 'in 'yli yabhlo nya, tlia -maa yia. 'In Melkisedekı mia, ɔmo ka 'ya wee -luu kugbuua -gv -bhlonv 'yi, 'in ɔ mi 'yliyəgada 'yli weee -nv nya, 'sa -Lagəwəli gbaa. ⁹ Levii zvayli -nyima yia nyima kwεε -lu kugbuua -gv -bhlonv. 'In wa mneni wa 'ka gba nu, Ablaamvv gbegbein Leviii 'dəbhie ka wee -lu kugbuua -gv -bhlonv 'pəni. ¹⁰ Nu, Ablaamv mi *Leviii dvkpasa nya. 'In da ɔ -yo Melkisedekı 'kaa 'wvgbeli ni, -zugba Levii mi ɔ 'piən 'wv, wa 'ni -slɔ ɔ gwali.

-Zeu -yo Melkisedekı

¹¹ Levii səlvv -Lagəbvbve -wa Moizu titee gwe. Nu, Levii səlvv -Lagəbvbve -ka yaa gba ni, wa 'na 'ka yaa -Lagəbvbə ɔ -putu ligbe: -we mia Melkisedekı -bho -nv nya, 'in -we 'nia -Awləən -bho -nv. We 'ni mvv? ¹² 'In wa -ka -Lagəbvbə ɔ 'bhitı ni, we mi nu, wa 'bhitı tite. ¹³⁻¹⁴ Nyimaa -Kanyɔ -ɔ ka -gvgbv -Lagəwəli gbaa, zva -putu 'yli -nyime ɔ -mia. Nyima weee -yi we 'ji nu, Zudaa zvayli -nyime -wa. Nu, -Lagəbvbənyɔ yabhlogbəɔ 'ni wee zva ni 'yli 'bhvlv. 'In Moizi mia -Lagəbvbənyaa -gvgbv gbada, ɔ 'ni wee zva ni 'yli -nyimaa -gvgbv gba.

¹⁵ -A yi -sleen we -yo 'nanvv nu, -Lagəbvbənyɔ -putu -ka yi ni, -məɔ 'wlv Melkisedekı. ¹⁶ We 'ni zvayli -tite -gv ɔ -zelı -Lagəbvbənyɔ. 'Yliyəgagie -we 'nia bhloluda -ka, we 'titə -gv ɔ -zelia we. ¹⁷ Gbvzəən -wa, -Lagəwəli nee:

«-Mi -wa Melkisedekı -bho -Lagəbvbənyɔ
'yli weee -nv nya.»

¹⁸ -Sleen mia, tite sva ka 'pli, -we ka gbu -wa, we 'ni 'titə -ka, 'in we bhe. ¹⁹ Nu, Moizu tite 'ni mneni

we 'ka -lu yabhlogbəɔ -məwləlv, 'in -mvv 'ka gba. Nu, dlwədidiɛ -we -zia tianu 'wv, -Lagə ka we -ain -slolu. We gbəgbəɛn -a nynia ɔ -yɛla.

20 We bhlı -muvv -gv, -Lagə yia bi. Nu, -wa -zea o
bvbənya tiada, o 'nı -maa 'gbv bi. **21** Nu, -Zeu o -zelia
-Lagəbvbənyo bibie nya, o nee o -yla:
-Lagəbvbənyo bibie nya,

«Jejitape ka bi,

'in̩ ɔ 'na 'ka ɔ wɛlɪ -gv lʊyɪ:

←-Mi -wa na bvbonyo

'yli weee -nu nya.» »

²² We 'dεε 'gbv, -sleεn, *'wususlolue -we -Lagɔ -
yo -ain nua le -Zezuu gbegbein, we 'yli we -zi
'wususlolue -we o -yo nyima nua le Moizu gbegbein.

²³ -Muu 'bigv, gbu -putu mi -bha. Nu, -Lagobvbonya duun ka 'pli, -we ka gbu -wa, -bhlo ka tl̩, 'in wa palia -bhlo ɔ 'bigv. Wa 'yabhlogboɔ 'nu -Lagobvboda -tv 'yli weeee -nu nya. ²⁴ Nu, -Zezu mia, -moo mi -bha 'yli weeee -nu nya, 'in -ɔ 'kaa ɔ 'bigv 'plili -Lagobvbonya nya, -moo -kanyɔ 'ni -mi. ²⁵ We 'dɛɛ 'gbu -wa nynia -Lagobvbonya -yala ɔ gbegbein, ɔ mnenei ɔ 'ka wa gbu 'wusa, 'yli weeee -nu nya. -We ka gbu -wa, -Zezu -ga 'yili ɔ 'yli weeee nya, 'in ɔ mi -Lagobvbonya -bhuhohoeda -maa 'gbu.

26 We mi tiklu nu, -Zeu -mi -amiaa *-Lagəbvənyaa -kanyə 'kadu nya, -we ka gbu -wa, o mi -məwlvda, 'sla -yo gbvnyuu yabhlogbəə 'ni o 'wv -mi. O -yo gbvnyuu -lenvnya mi -yəbhvbbhvda, 'in -Lago yia o 'wvbhu yali, o pili -lu weee 'wlu la. **27** O 'ni -Lagəbvənyaa -cian 'kadı təlvə 'bhisa -mi. We 'ni nu, sa zl1 zlia -bhlo, 'sa o 'ka 'slaka -sa -Lago -yla o 'dəe gbvnyuu -yo nyimaa gbvnyuuu 'gbv, -maa 'bhisa. We 'ni -mvv. Nu, -zakpa -bhlogbəə o -saa 'slaka o 'dəe wlawlie 'slaka nya. **28** Nyima 'ni 'wvtə,

'in 'ma Moizuu tite saa -Lagobubonyaa -cian 'kadı nya. 'In titee 'bigv -Lago bia. Wee bibie mia, mu -zelia -Lago 'Yu -o mia tkluu we 'ka gba 'yli weee -nu nya, o bubonyaa -kanyo.

8

-Zezu -wa 'wvsuslolue loluu 'kolv

¹ -We -a mia gbada, we ji ni: -a ka 'sasukpa - Lagobubonyaa -kanyo 'kadu -o -dia 'tite -ka -Lago 'ηnūmnikpee lilisolv la -mo yali. ² -Lago -mowlvda o nua lubho. -Mo -wa nimekupaluv debhie. 'Mu Jejitape 'svbhaa, we 'ni nyime 'svbha we.

³ -Lagobubonyaa -cian 'kadı weee wa -saa -bha wa 'ka -lu wla, 'in wa 'ka 'slaka -sa -Lago -yla. We -ka 'sa -mi ni, da -Zezu yia, -lu -we o 'kaa wla, we mi o kwee. ⁴ Klisi -ka yaa dvdu -gv -mi, o 'nia - Lagobubonyo -zea yi, -we ka gbu -wa, Moizuu titee solv, -Lagobubonya -wa wlaa -li -Lago -yla wa mi dvdu -gv. ⁵ Waa -Lagobubonya mia, *-Lagobudu zo wa nua lubho. Wee -Lagobudu -yo yali -nu 'wowlv, 'in yalili -zənvu zuzu -wa. Da Moizi 'kaa 'wvsusloluee nimekupalu 'svbha ni, -Lago nee o -ylaes: «-In -mna 'wu, -in 'svbha we, we 'wowlv -nu -we in -slolua -mi 'klu -gəgə 'kadu 'wlu 'bhisa.» ⁶ Sa lubho -we -Lago 'nyea -Zezu 'ylia we -zia waa -Lagobubonyaa -nu, 'sa -bhlokpadə wee 'wvsuslolue -we ka 'kolv -Zezu -miaa 'ylilo -zia 'wvsusloluee tianv. -We ka gbu -wa, wee 'wvsuslolue mia, -Lago -wlawlawelinya -gv we bhva.

⁷ We -ka yaa nu, wee 'wvsusloluee tianv mi gbada, wa 'na 'ka yaa we 'lulolu lenv.

⁸ Nu, -Lago dilia o nyima gbu:
«Jejitape nee:

- ‘Yl̩ -we nya in 'kaa *'wʊsuslolue lolu lɛnu,
 in -yo Izlaelnyima -yo Zudaa nyima 'sɔ nyidi,
 wee 'yl̩ mi yida.
- 9 'Wʊsuslolue -we in -yo wa dʊkpasi nua le
 -maa sɔ -yəwʊbhulue -yo
 -maa Eziputu -nyimaa kwɛɛ -sasie nya,
 wee 'wʊsuslolue -lolu -mʊnɪ -yo we 'na 'ka
 'wʊwlu.
- Wa 'nɪ wee 'wʊsuslolue 'nʊŋwe zvʊ 'gbv,
 'in in yia wa sɔ 'bɪsa,
 'sa Jejitape gbaa.
- 10 Wee 'ylinya -minu 'bɪgv,
 sa in -yo Izlaelnyima 'sɔ 'kaa 'wʊsuslolu,
 mʊ nɪ: na tite na yia wa 'wlukvʊn zva,
 'in in 'ka we cɛlɪ wa dli zɔ,
 'in in 'ka wa -Lagɔ -zɛ,
 'in wamia 'ka na nyima -zɛ.
- 11 Wa 'na 'ka 'maslɛen wa -lima gbv -slolu.
 Nyimɛ yabhlogbɔɔ 'na 'ka ɔ bheli -yla gbaɛ:
 «-In yibheli Jejitape» -we ka gbv -wa,
 we 'ka 'nyɛnyeyua -gv 'bhv we 'ka nyima kpasɪ
 yl̩,
 yibhelia wa 'dɛ weee yia 'mɪ.
- 12 Wa gbvnyii na yia 'wɔtia,
 'in in 'na 'ka 'maslɛen wa lɛnvgbv 'nyii dli -gv
 'pa. »
- 13 Nu, -Lagɔ -ka 'wʊsuslolue loluu gbv gba nɪ, -
 zugba ɔ ka we tianu 'sva -zɛlɪ. 'In -we -ka sva, we
 ka gɔ, 'in la we yia daylɪ 'bhvə.

1 'Wususloluee tianu mia, we ka tite, sa nyime' kaa -Lago bvbo, 'mu we slolua. We ka -Lagobvboda yabhlo dvdu -gv. **2** We 'dee 'gbu nyima yia -bha nimekupalu 'subha. We nvkplee tianu mia, 'mu wa laa -Lago -mowluda. We nvkple mia, 'nape -yo 'tabhle -yo 'floo wa 'nyea -Lago, we mi -bha. **3** -Mo we luv, 'naa yabhlo -dia wee nimekupalu 'wu 'so. Wee 'naa luv -wa we nvkplee 'sonu -we wa laa -Lago -mowluda 'tata. **4** -Bhede mia, 'wligvielilu -we mia -can nya, we mi -bha. In 'kesu -we nvkple 'wususloluee weli mia, we mi -bha. Wee 'kesuu ku -yo mi -can nya. We nvkple mia, -can -tvkpv -we kaa *manu 'wu klaa, -Awloon koesu -we minia -yo kлаа, we -yo tvkpanya -we -gv -Lago celia o 'wususloluee weli, we mi -mo. **5** -Mo we -gv *selubeeen 'so -we wa telia, we mi -bha. Mu slolua nu, -Lago mi -bha. 'Kesuu 'wlu -we -gv wa mnia nimee 'pien gbonyuu lamumnie saa, -mo we -kapuenya nynia. Nu, we 'ni we 'ji -gba -bhla.

6 Nu, we nvkpla -luu ladidie -ka sa bhia, 'yli weee nya, -Lagobvbonya plaa we nvkplee tianu 'wu, 'in wa nua wa -Lagobvbo -lubho. **7** We nvkplee 'sonu mia, -Lagobvbonyaa -kanyo 'kadu -bhlogbo plaa -meme. -Zu 'wu, o pla -mo -zakpa -bhlogbo. Nimee 'pien 'ni o kwee -mi, o 'ni mneni o 'ka -mo pla. O -ka -mo pla ni, 'in o wlaa we -Lago -yla, o 'dee 'gbu, we -yo nyimaa gbonyii -we ka 'ji wa 'nia -yii 'gbu. **8** Sanee 'sa Zuzu 'Pvpa slolua -ain nu, yaluu -mowluda 'tataa 'yoo 'ni -slo -kali. 'Mu, wee nimekupalu tianu 'ni -slo labhu, we 'na 'ka -kali. **9** -We mia de, we 'yli yabhlo -wa. Mu slolua -zeen -ain nu, -we weee wa wlaa -Lago -yla, 'slaka weee wa -saa, we 'ni mneni we 'ka nyime -o bvboa -Lago, o dli dl*i* tiklu -zel*i* we 'ka gba.

10 Wee wlawlali -yo 'slakanya mia de ni, lilie kлаа, 'mamie kлаа, we -yo budobudoee gbuu 'dekpvа we gbaa. We'e nunu nyima дli -lu yabhllogbaa, 'in bhla -we nya -Lago nva -lu weeee 'wususlolue lolu le, -bha wee 'sasukpa -tite 'bhua la.

Klisu 'piən 'yli

11 Nu, Klisi yia *-Lagobubonyaa -kanyo 'kadu nya. 'In -li -zənu -we mi bhaa la, mo yia we -ain 'nyea. Numeekupalu -we zo o nva o lubho ni, we 'yli, 'in we mia 'nanuu we 'ka dvdu -gv -nu -zi. We 'ni nyima 'subha we. -We -Lago -laa la dvdu -gv, we 'ni we glaa -mi. **12** Nu, Klisi pla -Lago -mowlvda 'tata -zakpa -bhlogbaa 'yli weeee -nu nya. O ka -mo pla, 'in we 'ni -vlən 'piən -yo 'bhliyuu 'piən o wla 'slaka nya, nu, o 'dees 'piən o wlaa. 'Sa o -saa -ain gbu 'wv 'yli weeee -nu nya. **13** Nu, -vlən 'piən kлаа, 'bhligblən 'piən kлаа, we -yo 'bhlii 'tvto, 'mu wa slua, -wa plaa puin, wa 'wluo. Təvn, 'in wa puin mumnia la, 'in wa wlua -mo. **14** We -ka 'sa -mi, Klisi 'piən 'yli, we ka 'tit 'wv we -zi nūmaa -nu. Nu, -Lago Zuzu -o mia la 'yli weeee -nu nya, we 'tit nya o wlaa o 'dees, 'slaka -we 'nia 'sla -yo -ka nya -Lago -yla. We 'dees 'gbu, o 'piən mneni we 'ka -amiaa dli zo lawəlv, 'in gbu -we kwaa -ain tlitliee 'wv, we 'ka we -ain 'wusa. 'In -a 'ka 'yliyoga -Lago lubho nv.

'Wususlolue loluu 'kəlv

15 We 'dees 'gbu, Klisi mia -Lago -yo nyima 'so nyidu 'wususlolue loluu 'kəlv nya. Nu, nyima -wa -Lago laa, 'in -wa -yla o wlaa o weli zuzənu -we mia 'yli weeee -nu nyaa daa, -maa 'ka we 'yi Klisi tlitliee 'gbu. 'In o 'ka wa 'wuziti gbu nyuu -we wa nva le 'wususloluee tianuu bhla, we gbegein.

16 Wəl̩ nyim̩ tia, wa 'n̩ -sl̩ we -slolu n̩, o ka tl̩, wa'a n̩ we -gv. **17** Nu, nyim̩ -ka wəl̩ ti 'bhie o 'ka tl̩, we ka 'n̩yjwe. -Məo -ka 'yliy̩ga, we sa bhe. **18** We 'd̩ee 'gbv 'piən 'n̩ laslue n̩, 'w̩susloluee tian̩ 'na 'ka len̩. **19** Nu, tiada mia, Moizi zelia -Lag̩o titee n̩kpla -wəl̩ weee nyim̩ weee -yla. Təvn, o gbvamia *isəpvusu 'kliya 'wl̩uo 'kwleeni zal̩ la, o faa we 'bhliyuua 'piən klaa, -vl̩o 'piən klaa, we -yo 'nyu lv, 'in o yia we 'mni -Lag̩o titee 'səbh̩e -yo nyim̩ weee -gv. **20** 'In o n̩ee: «-We mia da n̩, mv -wa 'w̩susloluee 'piən. 'W̩suslolue -we -Lag̩o gbaa a zu 'n̩yjwe, mv -wa.» **21** 'Ya 'sa -bhlokpadə o 'mnia 'piən n̩mekupalv -gv, we -yo -li -we 'w̩ wa bvbəa -Lag̩o, -mvv weee -gv. **22** -Mə tite 'w̩, -lu -we 'piən 'nia -məwl̩lv, we 'n̩ 'w̩zuz. 'Piən 'n̩ laslue n̩, nyimaa -y̩gbv 'w̩tutie 'n̩ -mi.

Klis̩ plaa yali nyimaa 'gbv

23 Wee n̩mekupalvv n̩kplali mia, yalili zuzu we -mia, 'in n̩imaa 'piən nya wa 'kaa we -məwl̩lv. Nu, we mi n̩, wee yalili -yo -slaka 'yli we -zi dvdv -gv -nv. **24** We 'n̩ nyimaa 'svbha 'svbha -məwl̩da -we -wa yali -nvv zuzu, we 'w̩ Klisi pla. Nu, -mə yali 'd̩ebhie -gbolu o plaa, 'in o mia -sleen -Lag̩o 'yu -amiaa 'gbv. **25** -Zv Ȑw̩ee *-Lag̩obvbenya -kanyo 'kad̩ plaa -məwl̩da 'tata n̩imaa 'piən nya. Nu, Klisi 'n̩ yali pla o 'ka o 'd̩e wla -zakpa duun. **26** We -ka yaa 'sa -mi, we 'ka dvdv la labhla 'w̩vhv, o ka yaa sia -zakpa duun. -Innya, we 'n̩ 'sa -mi. Nu, -sleen mia, dvdv bhia bhla Klisi 'wl̩va dvdv -gv -zakpa -bhlogbəo o 'ka gbvnyuu lasa, o 'd̩ee wlawlie 'slaka nya. **27** Sa nyim̩ weee yia tl̩a -zakpa -bhlogbəo, 'in we 'b̩gv -Lag̩o 'ka wa -y̩gbv

'wubhu, ²⁸ 'sa -bhlokpadə Klisi wlaa o 'de -zakpa -bhlogba o 'ka nyima duuun gbonyuu lamumni. O -zakpa 'sonu yia 'wlva. -Muu mia, we 'ni gbonyuu o yi lamumnia, nu, -wa mia o woda, 'ma o yia gbv 'wusaa.

10

Klisi yia -Lago dvmagbv lenva

¹ Moizu tite mia, we 'ni yalii 'ylii 'debhie. Nu, zuzənu -we 'kaa lenv, we zuzu -wa. We 'de 'gbv, -zo ηwεε -slaka -bhlokpadə -we wa tua -sada, nyima -wa nynia -Lago -yela, we 'ni mneni we 'ka wa nu t̄klu we 'ka gba. ² We -ka yaa -muv n̄i, -zugba -mama bvbəa -Lago, -maa dl̄i 'na 'ka -maa gbv dl̄i -maa gbonyiii 'gbv, 'in wa 'na 'ka 'slaka -sada -tv, wa ka -mowlv 'yl̄i wee -nu nyaa 'gbv. ³ Nu, we 'ni 'sa -mi. Wee 'slaka wa saa da -zo ηwεε, mu nva le, 'in wa ligbea wa gbonyii. ⁴ -We ka gbv -wa, 'bhligbla 'piən -yo -vləə 'piən 'ni mneni we 'ka nyimee gbonyii lamumni.

⁵ We 'de 'gbv Klisi 'kaa dvdv -gv yi ni, o nee -Lago -ylæ:

«-In 'ni 'slaka -yo wlawlali 'ybha.

Nu, -in ka 'mi ku 'nye.

⁶ Slaka -ni ma -we wa siea we -yo gbonyuuu 'slaka 'ni -mi dvdv nanı.

⁷ We nya, in gbae:

-Lago, -amı ni.

Yi in yia in 'ka -na dvmagbv lenv.

Mu mia na daa cəlida,

-mo -Lago gligli -sebhə 'wv.» »

⁸ Klisi nee tiae: «'Slaka klaa, wlawlali klaa, 'slaka -numaa -siesie klaa, we -yo gbonyuuu 'slaka, -in 'ni

we 'ybha, 'in we 'ni -mi dvdu nanı.» Əmə ka 'sa gba, 'in Moizü tite -nanv née ni, wa nu we le. ⁹ Ə née 'yaε: «-Amı, yi in yia, in 'ka -na dvmagbu lenv.» Bhlasabhlı -slaka mia, 'mv Klisi -saa la ənvu 'slaka nya. ¹⁰ -We -Lagə 'ybhaa, 'mv -Zezu Klisi nva le, ni, ə 'də ə wlaa -zakpa -bhlogbəə 'slaka nya 'yli weee -nu nya. We gbəgbəin -a wlvlva -mə.

¹¹ Zlə zlı, -Lagəbvənyə -məmə -ka -mi, -məə yligbe bhv -gv -məə -Lagəbvə -lubho nvda. 'Slakaa 'yli -bhlo ə saa -zakpa duun, 'in we 'ni mneni we 'ka nyımaa gbvnyii -bhasa. ¹² Ni, Klisi -sa 'slaka -zakpa -bhlogbəə 'yli weee -nu nya nyımaa gbvnyiii 'gbv, 'in ə yia -Lagəə lilişəlv ladı. ¹³ -Sleen mia, ə mi -Lagə wvda -məə 'ka ə tvnyıma ə bhv ə lapalı. ¹⁴ Ni, 'slaka -bhlogbəə nya ə nva nyıma weee -wa ə mia -məwlvlvda, tıklı we 'ka gba 'yli weee -nu nya.

¹⁵ Zuzu 'Pvpa mi 'ya we gbvdayınyə nya -aın 'yu. Ə née:

¹⁶ «Jejitapə née:

«Wvsuslolue na -yo wa 'so yia cı lenva, mv ni:
na tite na yia wa dlı zə zva.

'In, in 'ka we cəlı wa 'wlukvvn.»

¹⁷ Ə née 'yaε:

«In 'na 'ka wa gbvnyii -yo wa mnəmnəe dlı -gv 'pa.»

¹⁸ Ni, -Lagə -ka wa gbvnyii 'wvtı ni, -zugba wa 'ni 'masleen gbvnyuuu 'slakaa gbv -ka.

A -tv dlı zvda

¹⁹ Na bhelia, -amıaa dlı 'te 'wv -məwlvlvda 'tataa plada -Zezuu 'pıçən 'gbv. ²⁰ Ə ka 'yoo -lolu -we kwaa nyıma 'yliyəgagie 'wv -aın -yla lapalı. We ka niməkupalvv nyıdı naa 'wvplılı. -Mvv ji -wa ni, ə 'dəə ku 'wv we 'phlia. ²¹ -Mvv 'bıgv, -a ka

*-Lagəbvəbənyaa -kanyə yabhlo, mə -wa -Lagəo - buduu -kanyə. ²² -Amiaa dlı mı -məwlıda gbvnyuu -we dilia -aın gbvv daa, -amiaa ku mı -yəwəlvda 'nyu -zənu nya, we 'gbv, -amiaa -gv -bi, 'in -a nyni -Lagə -yəla dlı weee nya. ²³ Nu, dlıwədidié -we ka gbv -a mia nyima -yla gbada, -a kpa we la -kli, -we ka gbv -wa, -Lagə -o wlaa ɔ wəli, ɔ'ɔ 'bhvlu we -gv la. ²⁴ -A 'yı 'klı sa -a 'kaa 'kvayli 'pvpalı, -a 'ka nyimaa zekali, 'in -a 'ka 'nanı nu, we daa. ²⁵ Nu, 'wlu -a gbelia da zlı təlvə zlı, -a 'na -sali -mvv kwə 'bı -nı, sa təlvə mia we nvda 'bhisa. -A 'pvpalı 'kvayli, we mı nu, -a nu we le bhabha, da a mia we -yəyıda nu, Nyimaa -Kanyəo yiyibhla ka cipa.

²⁶ -A ka gbvənən 'kpıa, 'in -sleen, -a -ka gbvnyuu lənvda -tv -amiaa 'də 'yibadı nı, 'slaka -we 'kaa -amiaa gbvnyii lamumni, we 'nı -mı. ²⁷ We -ka 'sa -mı, -we -bhlogbəo -a 'kaa wv nyano dlı nya, mv -wa nu, -Lagə yia -amiaa -yəgbv 'wvbhua, 'in ɔ 'ka ɔ tənyıma -sie -kosu 'kadı 'wv. ²⁸ Nyimę -ɔ 'nı Moizı tite 'nvnjwe zv, nyima 'sə, nyima ta -ka we gbvdayinya nya -mı, wa 'na 'ka ɔ nyazı 'yılı, 'in wa bhaa ɔ. ²⁹ We -ka 'sa -mı, nyimę -ka -Lagəo 'Yu 'wvnye, -kaslu 'wv -Lagə yia ɔ 'paa 'nyumee. We 'nı mvv? Nu, ɔɔ nyimę mia, 'wvusluslouee 'pıən -we 'wlvlva -mə ɔ, ɔ -ka we 'yı gbv -kpua nya, 'in -Lagəo Zuzu -ɔ slolua -aın -Lagəo 'nanı, ɔ -ka ɔ vəli nı, -a -yi we 'ji nu, -Lagə yia ɔ -kaslu 'wvpaa 'nyumee. ³⁰ «Kpasasie mia, na -nu -wa. -We ka 'klı nyimę kaa, -amı wlaa we.» -ɔ gbaa we, -a -yi ɔ. 'In ɔ nəe 'yaε: «Jejitape yia ɔ nyimaa -yəgbv 'wvbhua.» ³¹ 'Yliyəga -Lagəo kwəe bhililie mia, we -kalı -yo.

³² A ligbe amiaa -Lagəgbvv gwedıda, da -Lagəo

san 'mnia ain 'wv. -Mvv 'bīgv, a yia sia bhabha, 'in a yia we 'wv amiaa 'dē lakpa -kli. ³³ Zl təlvə zl, 'in wa vəlia ain, 'in wa palia ain 'kluyte 'wv -zejila 'wv. -Wa wa mi 'saa nvda, 'in a yia -maa lvv 'yligbe. ³⁴ A -yo -wa mia -kaslv 'wv ka sia. Wa -saa ain amiaa zvzənv kwəe, 'in a yia we -yəjwnu 'mwna nya. -We ka gbu -wa, a -yi we 'ji nu, a ka 'hnimnie yabhlo, we -zi -lu weee 'wv, 'in we mia 'ylı weee -nu nya. ³⁵ 'Kva 'na wlalı ain 'ylila -ni, nu, -lu -we ka 'klv a kaa, we mi we bhialida. ³⁶ We mi nu, a -ka dlitie, 'in a -ka -Lagəə dvmagbv lenv, 'bhie a yia -we ka wəl -Lagə wlaa ain -yla. ³⁷ 'In -mə -Lagəwəl 'wv, -Lagə nəe:
 «Bhla -səle nya, sa -səle,
 'in -o 'kaa yi, -məo 'kaa yi.

ɔ 'na 'ka 'masləen -mə -gwle.

³⁸ -ɔ -zva 'mı dlı -gv,
 -məo mı nyime tiklu nya 'mı 'yu,
 'in 'yliygagie -məo yia 'yia.

Nu, o -ka lbbhiti ni,
 o 'na 'ka 'masləen 'mı dvdonamani.»*

³⁹ -Wa bhitia lv, 'in wa mnəa, -amia 'nı wa glaa -mı.
 Nu, -wa zva -Lagə dlı -gv, 'in o saa wa gbu 'wv, wa glaa -a mia.

11

Nyıma wayibhelia wa dlızvzvee 'gbv

¹ Nyıme -ka -Lagə dlı -gv zv ni, -lu -we -gv o dlı mia, o mneni o 'ka gba nu, o 'ka we 'yi. ɔ -yi we 'ji nu, -lu -we o 'yia -yo, we mi la gbuzənv nya. ² Bhlasabbla -nyıma ka -Lagə dlı -gv zvv 'gbv, o yia wa 'yi nyıma

* **10:38** We ji -wa 'yaε: nyıme -o mia nyıme tiklu nya 'mı 'yu, dlızvzvee 'yoo -gv o yia nəda -tva.

tiklui nya. ³ -A ka -Lagə dlı -gv zuv 'gbv, -a nua we 'wula nu, o ka dudu lala o weli nya. -Lu weee wa yia -yo, o ka we lala, -lu wa 'nia mneni wa 'ka -yoyi, we nya.

⁴ *Abelı ka -Lagə dlı -gv zu, we 'dεε 'gbv 'slaka o -saa -Lagə -yla, we yia o bheli kpasa Kaeen -nu 'wuzi. Dlizuzuee 'gbv Abelı yia nyime tiklui -ze, 'in -Lagə yia o wlawlaluu gbv -yəñwnu. Abelı ka tlı, 'in o mı gbada 'ylı weee nya, -we ka gbv -wa, o ka -Lagə dlı -gv zu.

⁵ Enəkv ka -Lagə dlı -gv zu, 'in -Lagə yia o 'wubhu -muv yı 'wlı nu, o tlı. -Lagə yia o 'de kwesi o belı. We 'dεε 'gbv wa 'ni mneni wa 'ka o 'yi. -Lagəweli nee nu, da -Lagə 'nia -slo Enəkv 'wubhu, -məo nanı o dudu.

⁶ Nyime -o 'ni -Lagə dlı -gv zu, -məo 'ni mneni -məo 'ka o dudu namani. Nyime -o -ka -Lagə -yəñyni, dlı o zva nu, -Lagə mi, 'in -wa talia o da, 'in o nua wa 'nanı 'wv.

⁷ *Nowee ka -Lagə dlı -gv zu. Gbunya -we 'kaa ci lenı, 'in -we wa'a 'yia -slo -yo, we -gvgbv -Lagə gbaa o -yla, 'in o yia we -yəñwnu. We 'dεε 'gbv o bhlaa batoo 'kadı nu, 'in we yia o -yo o -budunjwee -nyima gbuvwsa. 'Sa Nowee dılıa duduvgv -nyima gbv. Nu, -Lagə 'yia o nyime tiklui nya, -we ka gbv -wa, o ka -Lagə dlı -gv zu.

⁸ Ablaamu ka -Lagə dlı -gv zu. Da -Lagə laa o, 'in o yia -məo weli 'wəñwnu, -məo 'nəñwəzvuzue nya. -Lagə nee nu, o 'ka o dudu 'nye o -nu nya. O yia wee duduvgv gbegbein mnı, -zugba o 'ni -bha da -yi. ⁹ Dlizuzuee 'gbv, dudu -we -Lagə 'kaa o 'nye, o yia -məo ladılı 'lakpayu 'bhisa. -Mə o -dılıa *'naabudu zo la. 'Sa *Izakı -yo *Zakəbv 'sə nu 'yaa. -Lu -we ka weli -Lagə wlaa Ablaamu -yla, wamia yi 'yaa we 'yia. ¹⁰ Nu, 'gbe yabhlo, -we ka -budunya mia 'gwlu sa 'nanuv,

'mʊ Ablaamʊ mia wʊda. Wee gbe mia, -Lagɔ̄ dɛ tlia we la, 'in o yia we 'sʊbha.

11 Ablaamʊ 'ŋwnɔ̄ *Sala ka -Lagɔ̄ dlɪ -gv zu. We nya -Lagɔ̄ 'nyea o 'yu -yiyee 'tite, -zugba o ka go. - We ka gbu -wa, o mɪ we -gv nɪ, -Lagɔ̄'ɔ̄ 'bhvlu o wɛlɪ -gv la. **12** We 'dɛɛ 'gbu, ō nyimɛ yabhlogbɔ̄o yia zua 'kadu lala, -zugba o gogve kapa kapaa 'gbu o 'wlʊ nyimɛ -o mɪ tlɪda yida. Waa zvayli -nyimaa 'wʊzulo 'wlʊ sa -zɛlɪ we mɪ yali. Wa 'wlʊ 'ya gumunyuu ŋwɛyɔ̄ -bʊsɛ, nyimɛ 'nɪ mneni o 'ka wa zɛlɪ.

13 Dlɪzvzvə nya waa nyima weeee tlia. Zvɔ̄zɔ̄nnya, -we ka wɛlɪ -Lagɔ̄ wlaa wa -yla, wa 'nɪ we kwɛzɪ, nɪ, wa ka we -yɔ̄yɪ 'pɪpɪ, 'in we yia wa 'mʊna 'wʊla. Wa nɛɛ nɪ, 'lakpanya wa -mia, 'in wa mia nɔ̄nɔ̄nya nya dvdu -gv. **14** Wa -ka 'sa gba nɪ, mʊ slolua nɪ, dvdu -we -gv wa 'kaa ladɪ, wa mɪ we datalıda. **15** Da wa 'bhvə nɪ, wa'a pupalɪ wa 'wlukvʊn we -gula. We -ka yaa wa dlɪ mɪ we -gv, -zugba wa mneni wa 'ka lvbhiti. **16** Nɪ, dvdu -zɔ̄nɪ -we -gv wa 'kaa ladɪ, -we ka da wa mia talıda, -we mia yali, mʊ -wa. We 'dɛɛ 'gbu wa -ka -Lagɔ̄ la wa Dide, we'e 'bhalɪ o zu. Nɪ, o ka wa -yla 'gbe yabhlo 'sʊbha.

17 Ablaamʊ ka -Lagɔ̄ dlɪ -gv zu. We nya o wlaa Izakɪ 'slaka nya da -Lagɔ̄ ylaa o la. Nɪ, o ka ŋwnu o 'ka o 'yu yabhlogbɔ̄o wla 'slaka nya, -zugba -Lagɔ̄ ka o -yla wɛlɪ wla. **18** -Lagɔ̄ nɛɛ 'cɪn o -ylae: «'Yuoyua -wa in gbaa -mɪ -yla nɪ, 'yia -na yia wa, Izakɪ gbegbein -na yia wa 'yia.» **19** -Bha Ablaamʊ pupalia 'wlukvʊn la nɪ, -Lagɔ̄ ka 'tite o 'ka Izakɪ 'wʊsəlv tlɪtlinya glaa. We 'dɛɛ 'gbu, -Lagɔ̄ 'nyea o 'yu o yoo lv, we 'wlʊ sa tlɪtlinya glaa -mɔ̄ɔ bhv.

20 Izakı ka -Lagə dlı -gv zu. We nya ɔ ɻwnaa *Zakəbv -yo *Ezau 'nyu la, -we 'kaa wa 'yli cü 'gbv.

21 Zakəbv ka -Lagə dlı -gv zu. We nya ɔ tlıtlı bhla cıpaa, 'in ɔ yia *-Zezefvv 'yua 'nyulajwna -bhlo -bhlo. ɔ kwlia 'wv ɔ kœsu -gv, 'in ɔ yia -Lagə bvbə.

22 -Zezefv ka -Lagə dlı -gv zu. We nya, ɔ tlıtlı bhla cıpaa, 'in ɔ yia Izlaelnyımaa Ezipvtv -tla gbv gba. 'In -we wa 'kaa ɔ 'kwie nvnv, ɔ yia we gba.

23 Moizı dide -yo ɔ 'nyaa ka -Lagə dlı -gv zu. We nya wa gwalıa ɔ, 'in wa yia ɔ zize 'cv ta zo. Wa 'yia nu, ɔɔ 'yu nanı 'yli, wa 'nı tite 'nvnjwe -sasiee daa nyano nv Ezipvtv -nyımaa 'wlulapılınyɔ kwęe.

24 Moizı ka -Lagə dlı -gv zu. We nya ɔ 'ylimanıa, ɔ 'nı 'ybha wa gbaa nu, Moizı mia, Ezipvtv -nyımaa 'wlulapılınyɔ 'ɻwnøyuu yu -wa. **25** ɔ ka we -yənvnı ɔ 'ka sia -Lagəo nyuma glaa. We mi 'sa 'bhie, ɔ mnenei yaa ɔ 'ka gbvnnyuuu lenve 'wv -mvna li bhla -selęe -nv nya. **26** Ezipvtvv 'ŋnumnılı -zu 'wv, nu, wa 'ka ɔ vəlı -Lagəo -Bhasanyɔ 'bhisa, -mvv nanı ɔ dvdv we -zi -lu weee. Nu, -we -Lagə 'kaa cı ɔ 'nye we -gv ɔ 'yli mia.

27 Moizı ka -Lagə dlı -gv zu. We 'gbv ɔ yia Ezipvtv 'bhv, 'in ɔ 'nı wa 'wlulapılınyɔ kwęe nyano nv. ɔ ka dlı 'temanı nee nyime -o yi -Lagə -yo, -Lagə -o wa'a 'yia -yo. **28** ɔ dlızvzvée 'gbv ɔ yia *'Wvzitıylı 'fetu -sasie ladı. 'In ɔ nee Izlaelnyıma -yla wa tli klolo 'piən -yo, -mvv yi 'wlv nu, 'anzi -we -Lagə zva tlıtlıe kwęe, we 'bha Izlaelnyımaa 'yuaa tianv.

29 Izlaelnyıma ka -Lagə dlı -gv zu. We nya wa yia *gumunyu Zalv lıplıli dvdv klo -gv 'bhisa. 'In Ezipvtv -nyıma -wa mia wa 'bı 'kaa 'plıa yi, 'in 'nyu yia -maa -gv yeli.

³⁰ Izlaelnyima ka -Lagɔ dlı -gv zu. We nya wa bibea Zelikogbe 'yı gbeso, 'in we suo yia bhli.

³¹ 'Naabızıñjwı *Wlaabu ka -Lagɔ dlı -gv zu. We nya -wa'a zva -Lagɔ 'nırıjwe, 'in o -yo wa 'nıa tlı dabudu. Nu, nyımaa didedidenya -wa mia Izlaelnyima nya, o ka wa zize.

³² Sa in 'ka 'ya gbaa? Nu, Zedeon kлаа, -Balakı kлаа, Samuson kлаа, Zefute kлаа, -Davidı kлаа, Samuelı kлаа, we -yo *Lagɔgbvv -falıpanya, -maa -gvgbvv gbagbıe -tlılvı 'mı -yla la. ³³-Maa ka -Lagɔ dlı -gv zu. We nya -maa lua dvdu duuun -gv -nyıma, -maa pılıa nyıma 'wlu la tıklımımie nya, -we ka weli -Lagɔ wlaa -maa -yla, 'in -maa yia we 'yı. Nu, -maa ka -jlaa ııwe gbuın, ³⁴ 'in -maa yia -kosu 'tıtę nyumonu, 'in -lu 'nıa -maa yıı tıvgıgble 'yu. Nu, wa 'nı bha late, 'in wa yia latemani. Tu 'wıı, wa ka latemani, 'in wa yia wa tınyıma -gvgali. ³⁵ 'Nıwnı tılva ka -Lagɔ dlı -gv zu. We nya wa 'yıa wa tlıtlınya 'wıısəda, 'in wa -yo wa 'sıı yia -mı.

Nu, tılva wa 'palıa 'klyie 'wıı bhabha. We mı 'sa 'bhie, -maa 'nı -maa 'dıs 'yitide gbu -yııjwıı. Nu, 'klyie 'wıı -maa tlıla, 'in we 'bııgıı, -maa 'ka 'yııyıgagıe -zənu 'yıı. ³⁶ Tılva mia, -maa wa vəlia, 'in wa səlia -maa. Tılva wa gbuın nete -llukpe nya, 'in wa yia wa -kaslu 'wııpa. ³⁷ Tılva wa 'bhıaa gbeııku 'wıı, wa yia tılva 'wııdı 'sıı, 'in wa yia tılva 'bha tıvgıgble nya. Tılva gwaa la, bhlabhlıe ku -yo wıı ku -wa -maa -bana. Wa yia -maa boba 'wııtı, wa yia -maa 'klyie 'wııpalı, 'in wa yia -maa gbuınyuu 'wııluo nu. ³⁸ Dııdugı -nyıma 'nı waa nyıma -manıı 'klu -ka. -Maa -yo lagwagwıe ka da weee 'plılı: wa ka da bııblee 'plılı, wa ka -gɔgɔ 'wlu mnı, 'in wa yia tııkpanya -yo 'bhııkanya 'wıı ladılı.

³⁹ -Lago ka wa yibheli dlizvnya nya, -we ka gbu -wa, wa 'dε weee ka ɔ dli -gv zv. Nu, -we ka wəlι -Lago wlaa wa -yla, wa 'nι 'maslεen we 'yι. ⁴⁰ -Lago ka 'ya -a 'dε weee -yla -lu -zənv ladi, we 'dεe 'gbu, wa 'nι mneni wa 'ka -mι tiklu we 'ka gba, -zugba -a 'nι wa glaa -mι.

12

A 'temani dli siasie 'wv

¹ Waa gbu daynyaa -zlo bibe a-in, 'in wa mia -a-in ylada. We 'dεe 'gbu, -we weee nyenia -a-in -a 'bhv we 'bι. Gbu nyuu, -we bhlia -a-in la bhebhe, -a 'bhv we 'bι. Gwagwa -yoo wa palia -a-in -yla la, -a 'temani dli -a -yɔ gwagwile 'ka we bhloluda nyni. ² -A yla -Zezu 'yι weee nya. Mo -wa -amiaa dlizvzvee gwedida, 'in mo -wa we gbalnyo. O yι 'myna -we ɔ 'kaa li -yɔ 'gbu, ɔ ηwnua wa 'ka ɔ *su -gv lakulu, ɔ 'nι -muv zv -lu la. -Slεen mia, ɔ -dli -Lago 'ηnūmnikpee lilisəlv la.

³ Cun, a 'pa -Zezu dli -gv. Sa gbu nyuu -lenvnya -səlvə ɔ -yɔwv, 'in ɔ 'nia -maa kwεe -gwa, a ligbe we, 'kva yι a-in 'ylila wla, 'in a yi -Lago dli -gv -sa. ⁴ A ka gbu nyuu nya gv, 'in a 'nι we nya tlithε 'yu nyni. ⁵ -Lago ka a-in 'dizv, 'in a yia dlv. O 'yua 'bhisa ɔ gbaa a-in -ylae:

«Na 'yu, Jejitape -ka -mι 'wvslamanı nι,
-in zv -na 'dε 'yliyo.

O -ka -mι -yla -na gbu lapalı nι,
'kva 'na wlali -mι 'ylila -nι.

⁶ Jejitape mia,
-wa ka zε ɔ -kalia,
'ma ɔ slamania 'wv.
-Wa weee ɔ yia ɔ 'yua 'bhisa,

'ma o paa -kaslu 'wv.»

⁷ A -ka siada -mi, -Lagə 'ka aɪn 'wʊslamanı gbu -wa. O 'yua 'bhisa o bhua aɪn 'wv. 'Yu, -o o dide'e 'slamanıa 'wv, -moo 'nɪ -mi. ⁸ -Lagə mia, o 'yua weee o slamanıa 'wv. O 'nɪ aɪn 'wʊslamanı nɪ, -zugba bhoyi -gv -yua a -mia, a 'nɪ o 'yuaa 'dəbhie -gbolu. ⁹ -Amiaa dvdu -gv -didea ka -aɪn 'wʊslamanı, 'in -a yia wa 'nuŋwe zu. Nu, we -ka 'sa -mi, -amiaa Dide -Lagə -o mia yali, -a pili o zəla, -a 'ka 'yliyəgagie 'yi. ¹⁰ -Amiaa dvdu -gv -didea mia, 'wv wa slamanıa -aɪn bhla -sele yabhlo nya wa dlu da. 'In -Lagə mia, -amiaa 'dəe zuzənvv 'gbu o slamanıa -aɪn 'wv, -a 'ka -məwluda -mi o 'də 'bhisa. ¹¹ Wa -ka -aɪn 'wʊslamanıda -mi, we'e namanı -aɪn dvdu, we'e -la -aɪn 'məna 'wv. 'In cici, -wa wa 'slamanı 'saa 'wv, 'in -maa tva 'wv tklu 'wutvtve -dləo nya.

¹² We 'dəe 'gbu amiaa sənya -we sia, 'in -we a belia zo, a 'bhu we 'wv. Amiaa 'kukolu -we sia, a 'temanı we la. ¹³ A palı 'yoo -zənv la amiaa bhv -yla, -o mia 'tigida o yi bhli, nu, o 'ka 'pv.

'Yibhaligbvnya

¹⁴ Nu, a fa -mə 'kva la a 'ka 'wutv -dləo nyıma weee nya, 'in bhv -we nania -Lagə dvdu, a 'ka we no. We 'nɪ -muvv nɪ, nyıme yabhlogbəo 'na 'ka Jejitape 'yi. ¹⁵ A zu amiaa 'də 'yliyə, -muvv yi 'wlv nu, a palı -Lagə 'nanıdlı -blıgv. 'In -petu 'nyuu yabhlogbəo 'na mini aɪn glaa -nɪ, we 'ka gbu duun -nyumo, 'in we 'ka we gu nyıma 'wulamneni -nɪ. ¹⁶ A zu amiaa 'də 'yliyə -muvv yi 'wlv nu, aɪn glaa nyıme yabhlogbəo -ka mvtṇı kwɛ, 'in a yi -we mia -Lagə -nu nya 'wvnyə Ezau 'bhisa. Nu, mə 'paa o 'dəe kpasabi peļv o

'bisvayu kwεε lililuu -kaklu -bhlogbεε 'gbv. ¹⁷ A -yi we 'ji nu, -mə 'yu gbεgbεin, o 'yibha o dide ηwna o 'nyu la, 'in -mə 'nι we -yεηwnu. Nu, wie nya o bhubhoea o dide -mə 'ka -mə wεlι 'bhitι, 'in -mə 'nι we mneni.

¹⁸ Amianvv -Lagəo -yεlanynie -yo bhlasabhla -Izlaεlnyimaa -nu 'nι -bhlo -mι. Nu, -gəgo 'kadυ -we wa mnenia wa 'ka kwεzi, amia 'nι we -yεlanyni. -Kosu 'kadυ kлаa, nikpise kлаa, -sabə kлаa, we -yo 'nyuu -pipe 'kadυ, a 'nι we -yεyi. ¹⁹ A 'nι legle -yo wεlι 'nu. Nu, Izlaεlnyimaa 'sasvukpa wεlι 'nu, 'in wa nεe wa 'nia we -putu yukwli pulv. ²⁰ -We ka gbu -wa, -Lagə nεe wa -yla: «-ɔ -ka -gəgo 'kadυ nι kwεzi, we yi nιmε -ze, a 'bha o gbokv 'wv.» Wee wεlι mia dε, we -kalı -yo wa -yla. ²¹ -We wa 'yia -yo, we ka wa nyānədli 'wvslu, 'in Moizi nεe: «In mι tεlida, nyānə ka 'mι dlι 'wvslu.»

²² 'In amia, a ka -gəgo 'kadυ wa laa *Siən -yo 'yliyəga -Lagəo 'gbe -yεlanyni. Yalι *-Zeluzalemv, mə 'anzu 'wlu -nyacun mia 'muna lida, -mə -wa. ²³ -Lagəo tia -yua -wa ka ηni mia yalı cεlida, da wa gbelia 'wlu, a ka -bha -yεlanyni. -Lagə, -ɔ bhua nyima weee -yεgbv 'wv, a ka o -yεlanyni. A ka nyima tiklu -wa ka tiklimimie gbaa -yεlanyni. ²⁴ -Zezu -ɔ -wa *'wvususlolue loluu 'kəlv, a 'ka o -yεlanyni. 'In o 'piən -we wa slua la, 'in -we 'ylia we -zia Abεlu 'piən, a 'ka we -yεlanyni.

²⁵ We -ka 'sa -mι, a zv amiaa 'dε 'yliyə, a yi -ɔ mia aιn -yla gbu gbada, -bligvpali. Da dvdu -gv, Moizi ka Izlaεlnyimaa 'dizv, -maa 'nι o wεlι 'wvηwnu, 'in -Lagə yia wa -kaslu 'wvpa. -We -ka -amia, yalı -Lagə mia -aιn -yla gbu gbada. Nu, -a -ka o -bligvpali, -a 'nι mneni -a 'ka o kwεε 'tla. ²⁶ Bha mia, -Lagəo wεlι

zuklua dvdu. -Zeeen mia, o ka we gba -ain -yla, o nee:
 «Dvdvv -tapa na yia zuklua, 'in -sleen we 'ni dvdv -
 bhlogbœ, ni, dvdv -yo yali 'so na yia zuklua.» ²⁷ O
 -ka gba «-tapa» ni, gbu yabhlo we slolua -ain. Mu -
 wa ni, -lu -we -Lago -laa la, -we 'kaa zuklu, la we
 yia 'bhva. Ni, -we 'nia mnensi we 'ka zuklu, -bha
 we yia -tva.

²⁸-Amia mia, -Lago ka -ain 'tit 'nye, -a -yo o 'so 'ka
 nyima 'wlulapili. Wee 'wlulapalie 'ni mnensi we 'ka
 zuklu, we -ka 'sa -mi, -a 'pa -Lago suo, -a bvbœ o o
 dvmasa, 'nunjewezvzue -yo sœsue nya. ²⁹Ciñ, -amiaa
 -Lago mia, -kosu -we saa -lu la, 'mu o -mia.

13

Sa -a 'kaa -Lago dvdvnamani

¹ Ni, a -tv zekikalida, sa -Lagobhelia 'kaa we nv,
 'sa. ²'Lakpanya, -wa yia amiaa -gbœ, a kpa wa so
 'so nya. Nyima tœlva nv 'saa, 'in wa yia 'anzinyaaa
 'lakpasu kpa, wa 'ni we 'jyibheli. ³-Wa mia -kaslv
 'wv, a 'pa wa dli -gv nee amia -yo wa so mi -kaslv 'wv.
 -Wa, wa mia sialida, a 'pa 'ya -maa dli -gv, -we ka
 gbu -wa, amia ka ku, 'in wa mnensi wa 'ka ain sial.

⁴ Nu, nyima weee zu kukwalie 'nunjwe. 'Lowli -yo
 o 'njwnœ mœmnœ -yla tiklu. Mœtnœ kwœ -cian -yo -wa -
 yo nyima weee dia -budu 'wv, -Lago yia wa -yo gbu
 'wvbhuua.

⁵'Gwezii 'ylibulanœve 'na -zel amiaa dli zo gbu
 -bhlogbœ -ni. -We a kaa, we namani ain dvdu. -
 Lago 'de nee:

«In 'na 'ka ci 'sa -mi ti,
 'in 'na 'ka ci -mi 'bœbhœ.»

⁶We -ka 'sa -mi, -a mnensi -a 'ka gba, -amiaa -gv nya
 -bie:

«Jejitarpe yia 'mī 'wūsaa.
In 'na 'ka nyānō nu.
Lēē -lu nyūma 'ka 'mī nūnū?»

⁷ A ligbe amiaa 'yugalinyaā tianu -wa gbaa aīn -yla -Lagōgbu. Da wa -gaa 'yiliyo, bhū -we wa nōa, amiaa 'dē ka we -yoyi. Sa wa nua -Lagō dli -gv -zvda, a nu 'sa. ⁸ -Zeu mī -Zeu -bhlokpadē nya. Zvbha klaa, -zeen kлаа, we -yo 'yli weee nya, o'o 'bhitī. ⁹ -Slolue loluu 'yli -bhlo -bhlo -we bhva da -putu, a 'na 'tideli nyūma 'yi wa 'ka aīn -dawli 'wūnu we nya. -We 'kaa aīn 'kvayli 'pa, we nani 'yli nu, we -mī -Lagō 'nani nya, liliuu titee 'nūnjwēzvuzvē -we'e -saa we 'nūnjwē -zvnya 'wū, we 'na -zēlī -mūv -ni.

¹⁰ -Amia ka 'slakagvusalilu yabhlo. We -gv -slaka mia, -Lagōbvbonya, -wa saa *Zuifuu nūmekupalu zō 'slaka, wa 'nī we 'klu -ka wa 'ka we li. ¹¹ Wanuu -gbe, *-Lagōbvbonyaā -kanyo 'kadu mia, -mōwlvda 'tata o -yo nūmaa 'piōn plaa. Nu, mu -wa nyūmaa gbvnyuuu 'slaka. Wee nūmaa -kpabchie mia, wa 'gbe -glima wa siea we. ¹² We 'dēe 'gbu, -Zeu yia -Zeluzalemvugbee -glima tlili, o 'ka nyūma -mōwlvlu o 'dēe 'piōn nya. ¹³ -We mia 'dēe 'gbu, -a 'tla -mo, -a -yo o 'so 'ka 'wugbeli 'gbe -glima, 'in wa 'ka -aīn vēlī o 'bhisa. ¹⁴ Da dvdvgu -gbe -we 'wū -a mia, 'plia we yia. Nu, 'gbe -we 'kaa ci yi, we da -a mia -talida. ¹⁵ Nu, 'slaka -we -a 'kaa -sa -Lagō -yla -Zezuu gbegbein, mu -wa nu, -a bhli -Lagō 'ynti 'yli weee nya. -Mūv ji -wa nu, ywē -a wlelia we nu, -Lagō 'yli. ¹⁶ A 'na dlvlv gbuzonuu lenve -yo 'wūsīsalie 'wū -ni, nu, mu -wa 'slaka -we nania -Lagō dvdu.

¹⁷ A zu amiaa 'yugalinya 'nūnjwē, a pli wa zōla. Ma zu amiaa zuzu 'yliyo. -We ka gbu -wa, 'ma -Lagō yia we -gvgbu layibhaa. A -ka wa 'nūnjwē zu,

'in wa nua wa lubho 'muna nya. We 'ni -muvvv, 'klv -susue nya wa yia we nua, 'in -muu 'na 'ka ain 'wusa.

¹⁸ A bhubhoe -Lagɔ -amiaa -nu nya. A -yi we 'ji ni, -amiaa 'wlukvv'vn dili -ain gbu, ni, gbuzonvv lenve 'klı -a mia 'yida 'ylı weeee nya. ¹⁹ Amiaa zukpa -wa, -we na yibhalia ain 'debhie mu -wa ni, a bhubhoe -Lagɔ o 'ka 'mi 'yoo 'nye, 'in in 'ka ain glaa nyni slvi.

²⁰ -Lagɔ, -o nyea -ain 'wututve -dlɔɔ, mɔ 'bhua bhlabhlɛɛ 'yliyɔzvnyɔ 'kadu, -amiaa -Kanyɔ -Zezu 'wu tlitinya glaa, 'wususlolue -we 'nia bhloluda -kaa 'piɔn nya. ²¹ Oɔ -Lagɔ 'nye ain 'tit a 'ka gbuzonv o 'yibhaa lenv. -We nania o dvdu, o nu we le -ain 'wu -Zezu Klisu gbegbein. 'Nnumnie -mi -Zezuu -nu nya 'ylı weeee nya. *-Ameni.

Wəlipapie

²² Bhesiain, amia na palia zukpa. Ni, a pvlv 'kvayli -pa -weli ni yukwli dlitie nya. Ni, -we in celia da 'sebhɛ ni 'wu, we 'ni tlvlv bhabha. ²³ In 'yibha a yibheli we 'ji ni, wa ka -amiaa bheli Timotee -kaslv 'wusa. O -ka na -gbe yi -pa ni, in -yo o 'sɔ, 'in -a mnia amiaa -gbe.

²⁴ A -sa amiaa 'yugalinya weeee -yo -Lagɔnyima weeee fv. Italii -dvdu -gv -bhelia neɛɛ, wa -sa ain fv.

²⁵ -Lagɔ ηwna a 'de weeee 'nyu la.

'Wususlolue loluu 'sεbhε New Testament in Kouya

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65